

Fyra röster om kork

Kork är ett relativt nytt däcksmaterial. Här presenterar vi fyra erfarna OSK-seglares erfarenheter.

Korkek (*Quercus suber*) är ett träd som kan bli upp till 20 meter högt och som blommar från april till maj. Vid 25 års ålder skördas korkekens bark för första gången, sedan i intervaller om sju till tio år. Barken skärs bort i stora sjok från trädets nedre del, men så länge underbarken inte skadas överlever trädet. Kork är ett mycket användbart material med goda egenskaper. (Wikipedia.)

Ur råvaran har ett korkgranulat tillverkats, som visar sig vara perfekt som isolermaterial. Granulatet blandas med ett syntetiskt bindemedel, som sedan pressas med en speciellt framtagen maskin och blir ett material som passar marina däck. Det fäster på stål, plast, aluminium och cement. Det går även att fästa på trä efter förstärkning. Korken levereras som brädor, ribbor, flak och montagefärdiga satsar. (Ur Marinedecks 2000 folder).

S/Y Artemisia II, Milo Dahlmann

Båten är en 33 fots Långedrag 326 med kork på däck och sittbrunnen som var klar 2006. Däcket är lagt av varvet i Estland som byggde båten. Kostnaderna för däck blev 38 000 kronor.

Milo säger: ”För mig finns det inget annat alternativ. Teak är ett gammalt men lika aktuellt problem; det mesta tas från regnskog. Tack och lov finns kork! Det skalas av, träden står kvar, ny kork växer ut. Korkdäcket isolerar bra både för värme och kyla. Givetvis blir korken också varm i tropikerna, men långt ifrån så het som andra material.

Jag har skurat däck en handfull gånger. Jag har endast använt såpa, fungerar utmärkt. Jag har spillt det mesta på mitt däck, bara att skölja av. Direkt efteråt kunde jag ofta se en liten skugga av det jag spillt, men efter ett par dagar var det borta. Det torkar snabbt efter regn.

Jag har tappat saker, slitit och släpat saker på mitt däck men än så länge har jag inte haft några skador på det. Mitt däck ser i princip ut som nytt efter sex år, varav långsegling två av de åren Stockholm – Antarktis tur och retur.

Nylagt korkdäck. De som har provat ser flera fördelar, bland annat att däck håller sig fräsch, torkar snabbt efter regn och isolerar väl.

Jag är mer än nöjd med mitt däck”, avslutar Milo.

S/Y Gantika, Jörgen Hülphers och Hilikka Iivonen

Båten är ett hemmabygge av Nauticat 43 typ. Den är byggd på 1980-talet och i parets ägo sedan 1997.

Det gamla teakdäcket började släppa i början av 2000-talet och alternativ diskuterades. De började med att köpa korkribbor och byta ut delar av fördäck och de blev nöjda med resultatet. På det sättet har de successivt bytt ut hela däck. En nackdel med att inte göra allt på en gång är att det blir olika färg på korken, delvis beroende på att färgnyanserna har ändrats genom åren. Korken är tålig, skön att gå på, torkar snabbt vid regn. De är mycket nöjda.

S/Y Aliena II, Forjus 31, Jan Guste och Ute Hegele

–Vår båt är från 1976, berättar Jan, och det är ofrånkomligt att ytorna på däck, sittbrunnen och överbyggnaden blivit slitna. Vi ville helt enkelt göra båten både snyggare och även få de fördelar som korkdäcket har, det vill säga utmärkt halkskydd och att det isolerar för värme och kyla. Dessutom blir det tätt uppifrån eftersom det limmas.

Sittbrunnen lade jag våren 2008. Förra vintern tog jag proffshjälp av Antes Båtvarv till skarndäck. Däcket måste ju läggas på plats i en viss ordning.

Det tog 14 dagar allt som allt inklusive förberedelser.

De stora fördelarna är att däck har en hög isolationsfaktor, vilket gör att det isolerar för värme och kyla genom däck. Materialet absorberar minimalt med vatten. Man behöver inte behandla däck med något medel, men materialet grånar något med åren.

S/Y Sigerlinn, Kåre och Eva Sintorn

Båten är en Wasa 410 byggd på 1980-talet. Teakdäcket var, efter bland annat 11 år i varma och salta vatten, ner slitet och fult. Renovering ytterligare en gång var inte möjlig varför allt teak togs bort, ett besvärligt och tidsödande arbete.

På båtmässorna i Älvsjö har vi talat med Ante (Andreas) Tedbrant och far Per från Antes Båtvarv i Västerås om alternativet kork. Utomlands har vi noga studerat de korkdäck vi sett och sakta blivit övertygade om korkens förträfflighet jämfört med exempelvis teakimiterade plastprodukter.

Slutligen bestämde vi oss för Marinedeck 2000. Tyvärr räckte inte pengarna till ett helt däck, utan vi prioriterade sittbrunnen och målade däck.

Vi valde att få korken levererad i ribbor och flak samt limflaskor och tätningsmassa. Ett bra verktyg att använda när man lägger däck är en *stegator*, som gör att det går att knipisa fina och jämna kanter. Materialet är lättarbetat och med hjälp av sittbrunnsmallar från Wasavarvet har det gått smidigt att klä sittbrunnen.

Kostnaden för vår sittbrunn ligger på cirka 18 000.

Sammanfattning

Avslutningsvis kan vi konstatera att materialkostnaderna tyvärr är lika höga som för ett nytt teakdäck men är, om man avser att göra arbetet själv, mycket mera lättarbetat.

Korken lovar gott, är miljövänlig och underhållsfri och man undviker tusentals potentiella läckage i form av skruvhål.

Text och foto: Eva Sintorn